

Les Cabanes du Breuil

per Josep Miquel Martí Rom

A França, el Lot i el Dordogne són dos departaments amb abundants barraques de pedra seca. Més concretament a Dordogne, l'antic Périgord, hi podem trobar un conjunt

propietaris, durant els segles XVIII i XIX, havien estat habitades per un conjunt d'artesans rurals (ferrers, teixidors, basters...). Era un indret gairebé desconegut quan gràcies a l'esforç d'un

«Breuil»: (Foto feta cap a l'entrada del recinte) A l'esquerra hi ha el Grup 3, al mig el Grup 1 i a la dreta la barraca petita del Grup 3.

realment extraordinari, són les anomenades «Cabanes du Breuil». A la contrada se la coneix com «Le Bois Gris» o «Calpalmas» i pertany a Saint-André-d'Allas. És al bell mig del «Périgord noir».

Les «Cabanes du Breuil» són un conjunt de barraques, algunes adossades i d'altres separades que defineixen un nucli integrat, una granja; estan separades per una escassa distància. És un indret ple de vida, encara a hores d'ara es conreen els camps del voltant per la família que és la propietària d'aquests terrenys des de fa anys. És força normal veure una munió d'ànecs voltant entre les barraques, empaitant-se els uns als altres i fent cridòria.

Aquesta contrada era antigament dels benedictins de Sarlat. Sembla que existiren des de ben antic algunes construccions de pedra seca, que amb el pas del temps s'anaren malmetent. Les actuals van ser fetes (o reconstruïdes) a cavall entre els segles XIX i XX. Segons informacions dels actuals

amant d'aquestes construccions, va aconseguir el 1968 que fos un lloc protegit per l'Estat francès («Site Pittoresque»). Aquest fou el primer pas per arribar a ser declarat «Monument Historique» el 10 de maig de 1992. El conjunt sembla definir un d'aquells «villages gaulois», dels temps dels antics gals, que encara resten en l'imaginari popular francès. Una mica, i salvant les distàncies, a la manera del conjunt «Le village des Bories» de Gordes, a la

Provença (veure article d'August Bernat en el número 15, de P.S. pàg. 11). Entrant, passada la recepció, hi ha un camí que ens acostava al grup més nombrós de barraques. A mà dreta hi trobem dues barraques adossades (Grup 1) i al seu darrera, separades per un altre (curt) camí, altres cinc barraques també adossades (Grup 2). Aquestes formen una mena de separació respecte als dos edificis, situats als seus extrems, i formant un pati. Són l'espai actualment habitat de la granja. En un dels edificis hi figura la data de 1841. Hi ha un altre edifici, de construcció més moderna paral·lel a aquests dos i més a prop de l'entrada. El Grup 2, es compon de dues primeres barraques recolzades en un d'aquells edificis, definint un conjunt homogeni. A continuació i en angle recte hi ha tres barraques. La característica principal, és que la pendent del sostre comença ben a prop de terra, unint-se pels seus costats. Entrant pel camí principal i davant d'aquests grups de barraques, a mà esquerra hi ha dues barraques aïllades, una primera petita i l'altre de considerable grandària (Grup 3). Totes aquestes barraques presenten una certa unitat estructural, predominant un sostre de forma cònica o de campana característic de les barraques de pedra seca de tota aquesta zona, el Sarladais (conjunt de municipis al voltant de Sarlat-la-Canéda). Són de planta circular

«Breuil»: (Foto feta venint des de l'entrada) A l'esquerra apareix mínimament l'extrem del Grup 1 i al mig hi ha les dues barraques del Grup 2 adossades a la casa.

10 pedra seca

o quadrada (arrodonida a les cantonades). Cal dir que han estat objecte de considerables restauracions cap els anys setanta i noranta del segle passat. Deixant enrere aquests

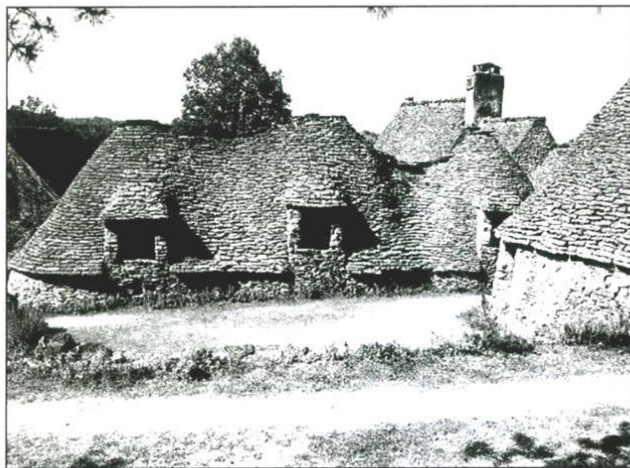
sèche», també tenen nombroses barraques que es poden visitar prèvia cita (direcció electrònica: maisonpierreseche@wanadoo.fr). Tot aquest territori era terreny de vinyes i les barraques, com

l'est, de Cahors). A les llibreries de la zona podeu trobar el llibret «Les pigeonniers de Midi Pyrénées» de Philippe Poux i Claude Carrier.

Com arribar a les «Cabanes du Breuil»

Des de Barcelona, anirem per l'autopista fins a Narbonne i agafarem la que va cap a Toulouse (A61). En aquesta ciutat ens desviarem com si anéssim a Limoges (A20). Cap a la meitat de camí, a la sortida 55 (Souillac), anirem per la D703 / D704 cap a Sarlat-la-Canéda; són uns trenta quilòmetres. Després ens caldrà anar, per la D47, en direcció a Les Eyzies de Tayac. A uns nou quilòmetres (i a dotze d'arribar a Les Eyzies) hi ha un rètol que ens indica que la carretereta que surt de la dreta ens portarà a «Les cabanes du Breuil» (són uns dos quilòmetres).

Si en teniu ganes, molt a prop hi ha una gruta molt espectacular, la «Grouffre de Proumeyssac» (www.proumeyssac.com). Està a uns deu quilòmetres de Les Eyzies (per la D706), a Le Bugue.

«Breuil»: (Foto feta venint des de l'entrada) Visió des del darrera de les tres barraques del Grup2 que tanquen el pati de la granja, a la seva dreta i al darre- ra sobresurt la casa de la foto anterior. A la dreta hi tenim un tros d'una de les dues barraques del Grup 1.

conjunts de barraques, arribem a una esplanada (Grup 4) on hi trobem dues petites barraques aïllades i un conjunt, que està per restaurar compostat per una barraca amb dos cossos annexos (un frontal quadrat i l'altre lateral i rodó). Semblen espais per a resguardar, sobretot el segon, alguns animals (sembla que hi havia cabres).

Al final de tot hi trobem una cabana feta recentment on hi podem veure un documental sobre aquestes construccions.

Aquest conjunt monumental té una web: www.cabanes-du-breuil.com. Segons la meua opinió excessivament simple. A la recepció del recinte hi podeu comprar el llibret «Cabanes et bories du Périgord» de Jean-Marc Audit i Béatrice Mollaret. Les «Cabanes du Breuil» han estat un lloc prou conegut a França en les darreres dècades. Fins i tot s'hi ha rodat algunes pel·lícules o sèries de televisió. Per exemple: «Les Misérables» (1982) de Robert Hossein, amb Lino Ventura i Michel Bouquet. També es recomana visitar, a la mateixa zona i a uns vint-i-cinc quilòmetres més cap al sud, Daglan. Aquí hi ha un centre d'interpretació sobre la pedra seca («Maison de la pierre

sabem, eren un dels seus trets característics. Al Lot i al Dordogne denominen a les barraques, a més de «cabanes» (sobretot al «Périgord noir»), com «gariottes», «cassettes», «cazelles»... Cal destacar també que aquests són territoris de «Pigeonniers» (Colomers). És prou normal anar per alguna carretera secundària i albirar enmig dels camps conreats la seva bella pre-

Les « Cabanes du Breuil » es troben a 9 km de Sarlat-la-Canéda i a 12 km dels Eyzies-de-Tayac-Sireuil en el lloc conegut com Calpalmas en la comuna de Saint-André-d'Allas en el departament de Dordogne.

G P S : L o n : 1°7'27" Est / Lat: 44°55'12" Nord

sència, alçant-se, per damunt dels sembrats, d'aquestes construccions. Alguns d'ells són de pedra seca, per exemple el de «Causse de Limogne», al Lot (a uns trenta-cinc quilòmetres, a

martirom@nissan.es